

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
Wettelijk Depot
B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
P409301

maandelijks clubtijdschrift

203

oktober 2023

verantwoordelijke uitgever
Kapittelbossen 9 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - penningm. - redacteur 014-221698 rudy.dillen@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebepalingen 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	bibliothecaris - webmaster - archivaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be

Numismatica Herentals

rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB
lidgeld-2023	16 € lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (24 € voor EGMP-leden in het buitenland)
	12 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals = enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (15 € voor EGMP-leden in het buitenland)
	1 € éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers gratis voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid korting voor houders van een UiTpas met kansentarifief
aangesloten bij	Europees Genootschap Munt- en Penningkunde www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit telkens op de 2e zondag van de maand, 8-12u
zaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 8 oktober 2023

12 nov - 10 dec - 14 jan - 11 feb

Champion of the COTY '22 is:

Als 'Munt van het Jaar 2022' (Coin Of The Year) werd unaniem gekozen voor de zilveren 20 euro 'Black Hole' van Oostenrijk. De munt heeft een convexe/concave vorm, met op de keerzijde een 'Zwart Gat'-vortex met een gekleurde spiraal **SCHWARZES LOCH**. Het is, na de 'Milky Way' - destijds ook een prijswinnaar - de 2e uitgifte van de Oostenrijkse Nationale Munt in de reeks 'The Uncharted Universe'.

Beste,

Clubnieuws

Gelieve te reageren op onderstaande vinkjes, aub:

- overmaken lidgeld-2024 op clubrekening BE43 0014 2061 3601
- afhalen medaille Brigand (5j) / Poorter (10j) / Begijn (15j)
- jaarboek-2022 afhalen
- nog mailadres doorgeven aan: rudy.dillen@telenet.be

Een zoekertje

joris.frederickx1@telenet.be

In de periode van 1983 tot 1985 liet de ondertussen ontbonden Archeologische Vereniging Oud Mechelen - Sint-Rombouts kerkhof 2 te 2800 Mechelen - zes penningen slaan met de afbeeldingen van Mechelse stadspoorten. Momenteel beschik ik bijna over alle nodige informatie, maar ik zoek nog enkele gegevens: 1) wie is de ontwerper van deze penningen en 2) waar zijn ze geslagen? Ter illustratie hier de voor- en de keerzijde van een van deze penningen (geelkoper gepatineerd).

Eindactiviteiten

zondag 8 oktober 2023

- 11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -18 jaar
munt + biljet + muntenset altijd-prijs!
- 11.20u **Bekendmaking winnaar muntenpuzzel** strookjes vóór 11u
* zilveren 1000 escudos, Ano Int. Oceanos - Portugal 1998
- 11.25u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

zilveren dollar, Senaatstroom Silver Jubilee - Canada 1977

zilveren 5 lirot - Hanukkah Babylon lamp - Israel 1973

* zilveren 2 kroner, Frederik IX & Ingrid - Denemarken 1953

* UNC-biljet 5 dollars, Lead is to Serve - Solomon Islands 200

- 11.30u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

* gouden 20 francs, koning Albert I - België 1914

zilveren 1000 escudos, D. Joao II : Rei de Portugal 1995

zilveren 5 francs, koning Leopold II - België 1873

* zilveren crown, Cecil Rhodes - Southern Rhodesia 1953

zilveren 1000 escudos, Homem e seu Cavalho - Portugal 2000

zilveren 10 kroner, 25j Frederik IX - Denemarken 1947-1972

zilveren 5 leva, Vasil Levski - Bulgarije 1973

* UNC-biljet 100 ekuele - Ecuatoriaal Guinea 1975

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk, 2020

- 11.35u **Start van de clubveiling** tijdig biednummer afhalen

invulstrook muntenpuzzel

8 oktober 2023

inbreng Leopold Verbist

1 dollar Cookeilanden 2015

Naam .....
Postnr. .... woonplaats .....

Opdracht:

Breng de overeenkomstige letter bij het goede antwoord over in onderstaande tabel en bekom also het te zoeken woord!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Schiftingsvraag:

raad het gewicht van de helmschelp die tijdens de clubactiviteit van 8 oktober op de bestuurstafel zal liggen!

	kg				gr
--	----	--	--	--	----

Om deel te nemen aan deze muntenpuzzel volstaat het tijdens de clubactiviteit van 8 oktober, deze strook goed ingevuld, vóór 11u, te deponeren in de rode puzzelbox op onze bestuurstafel. **Succes!!**

Politiek geïnspireerde rekenpenningen uit de Tachtigjarige Oorlog

1

2

3

Dugniolle 3393/1596

Dugniolle 2648/1575

Dugniolle 3338/1594

In onze oktoberveiling: 3 rekenpenningen uit de Tachtigjarige Oorlog

1. nieuwe vredesvoorstel, na tussenkomst van de keizer afgewezen 1595
2. afgebroken vredesonderhandelingen te Breda, 1575
3. bevrijding van Coevorden en herinname van Groningen, 1594

In deze periode geraakte de werking van de rekenkamers, zowel in de Noordelijke- als in de Zuidelijke Nederlanden, verstoord en werden deze op diverse plaatsen gevestigd. In opdracht van deze rekenkamers werden rekenpenningen gemaakt in de munthuizen door dezelfde stempelsnijders die ook de munten maakten. Bedoeling was om deze te gebruiken om te rekenen, te vergelijken met een telraam, maar met dit verschil dat ze op een tafel werden gelegd. Concreet betekende dit dat bijna iedereen die op de een of andere manier berekeningen moest maken, steeds in het bezit moest zijn van een hoeveelheid rekenpenningen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat we in deze oorlogsperiode op de beeldenars van beide zijden voorstellingen aantreffen van politieke aard, vaak met allegorische of satirische voorstellingen. Natuurlijk werd het afgebeelde feit bekeken vanuit het oogpunt van de opdrachtgever (de Spaanse overheid of de Verenigde Nederlandse Provincies). De rekenpenningen zijn meestal van koper, maar bij grote bestellingen werden al eens zilveren penningen cadeau gegeven.

Hendrik Van Caelenberghe

Koperen Brûlé van 16 sols in 1583 geslagen in Maaseik - Na meer dan 4 eeuwen (428 jaar) als bodemvondst teruggevonden in Maaseik.

Begin 2011 werd op een akker in de Maaseikse deelgemeente 'Wurfeld' een zeldzame koperen munt gevonden. Het betreft een Brûlé van 16 sols 1583, onder Ernest van Beieren (1581-1612) geslagen in Maaseik. De munt werd, na meer dan 4 eeuwen, gevonden op enkele kilometers van het munthuis waar deze werd geslagen.

Maaseik, Brûlé van 16 sols, Cu, Ø 25 mm, 3,36 g. Als muntteken een eikeltje boven het Luikse perroen. Mathieu van den Nederhoven (ook Mattheus van Nederhoven) was muntmeester in Maaseik, 1582 tot 1612. Dit type van 16 sols is in Maaseik enkel geslagen in 1583. (coll. Koen JP. Verhees). Literatuur: de Chestret 553, Dengis 982, Vanhoudt G1219.

Voorzijde: met een bonnet gekroond en gevierendeeld wapenschild van Beieren (ruiten) en Palts (leeuw) waarbij de bonnet de binnenrand doorbreekt. In de kwartieren 1 en 4 het wapen van Palts (leeuw) en in de kwartieren 2 en 3 het wapen van Beieren (ruiten). ERNEST. BA. DVX. EP. LE. DVX. B. C. LOS (Ernestus de Bavaria episcopus Leodiensis dux Bullonensis comes lossensis - Ernestus van Beieren, bisschop van Luik, hertog van Bouillon, graaf van Loon. Het geheel in een parelcirkel.

Keerzijde: centraal het Luikse perroen, binnen een parelrand. Aan weerszijden ervan de waarde: links XVI en rechts SOVS (van sols). Omschrift: AVDIATVR. ALTERA. PARSS. 1583 en een eikeltje (audiatur et altera pars - Men moet ook de tegenpartij horen (hoor en wederhoor). In elk rechtsgeschil moeten beiden partijen immers aan het woord kunnen komen. Hoor en wederhoor is een term uit de rechtspraak. Het geheel in een parelcirkel.

Ernest van Beieren, prins-bisschop van Luik, 1581-1612

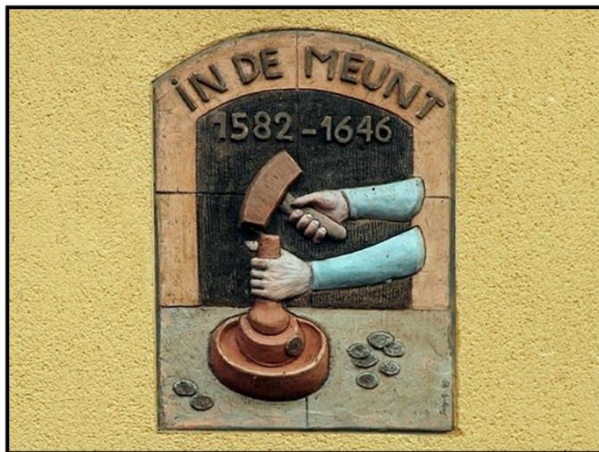
Ernest van Beieren werd geboren in München op 17 december 1554 en overleed in Arnsberg, in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen, op 17 februari 1612. Hij werd 57 jaar oud. Hij was de jongste zoon van hertog Albrecht V van Beieren (1528-1579) en Anna van Oostenrijk (1528-1590), dochter van keizer Ferdinand I (1503-1564). Hij was bisschop van het prinsbisdom Freising en het prinsbisdom Münster en aartsbisschop-schop-keurvorst van Keulen.

In 1581 werd hij ook prinsbisschop van het prinsbisdom Luik en prins-abt van het Abdijvorstendom Stavelot-Malmedy. Op 25 april 1582 beval Ernest van Beieren dat in gans het land, alle gezonde mannen van 20 tot 60 jaar, gewapend en opgeleid moesten worden om indringers en plunderslaars te verdrijven. Hierdoor ontstonden destijds in Maaseik en omstreken vele schuttersgilden. Heden ten dage is het nog steeds folklore in Belgisch- en Nederlands Limburg. Tegen het protestantisme trad Ernest van Beieren zeer streng op. Hij verordende op 30 maart 1589 dat alleen katholieken in het land mochten verblijven. Jonge ouders moesten hun pasgeboren kinderen binnen de 3 dagen laten dopen en de herbergen moesten tijdens kerkdiensten gesloten blijven.

Boekhandelaars en drukkers werden streng gecontroleerd en rederijkers (dichtliefebbers en amateurs van het toneel) mochten alleen goedgekeurde voorstellingen opvoeren. In februari 1583 voerde Ernest van Beieren de gregoriaanse kalender in het prinsbisdom Luik in. Ernest had verscheidene kinderen bij diverse maîtresses. Opmerkelijk is dat hij geen enkele wijding ontving.

De Maaseikse muntmeester Mathieu van den Nederhoven - ook Mattheus van Nederhoven - zou ook in 1587 burgemeester van Maaseik zijn geweest, maar dit is onzeker daar er in de archieven maar weinig over is terug te vinden. Ook niet als het over dezelfde persoon gaat.

Waar we wel zeker van zijn is dat Mattheus van Nederhoven in 1595-1596 en later in 1598 schout was van Maaseik. Een schout - ook mayeur genoemd - was de voorzitter van de Maaseikse schepenbank maar geen voorzitter van de gemeenteraad. In het prinsbisdom Luik mochten bestuur en rechtspraak niet toegewezen zijn aan dezelfde persoon.

In Maaseik Houtstraat 22, kan men nog de gevelsteen terugvinden op de plaats waar destijds het munthuis stond. Hier werden de munten geslagen van 1582 tot 1646 onder Ernest van Beieren en Ferdinand van Beieren, destijds de prins-bisdommen van Luik.

Als muntteken werd een eikeltje gebruikt.

Bibliografie

- WIKIPEDIA = Ernest van Beieren.
- DE CHESTRET= Jules de Chestret de Hanefte, Numismatique de la Principauté de Liège et de ses dépendances (Bouillon, Looz), Brux 1890.
- VANHOUDT = Hugo Vanhoudt, Atlas der munten van België, 2007.
- DENGIS = Jean-Luc Dengis, Les monnaies de la principauté de Liège – vol. III, Moneta 55, Wetteren, 2006 (ref. Dengis, nrs. 925 tot 1199).
- ARNAUD GRISPEN = Regionaal Archeologisch Museum Maaseik. 'Speciale munten gevonden op Maaseiker grondgebied' (brochure tent.).
- ARNAUD GRISPEN = Opmerkelijke muntvondsten op Maaseiker grondgebied/Van de Kelten tot Wereldoorlog II, 2018, pag. 5, 6 en 8.
- Kopergeldpagina: duiten.nl, LUI.40: Brûlé van 16 sols of 2/3 aidant.

Foto's: Koen J.P. Verhees, Musea Stad Maaseik en afb.duiten.nl.

Met dank aan de heer Kees Pannekeet (duiten.nl), Musea Stad Maaseik en Koen J.P. Verhees voor hun medewerking aan dit artikel.

Deze munt werd geregistreerd en ingevoerd bij de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van de Vlaamse overheid en dit zoals de wet het voorziet en geregistreerd bij de CAI op 27 maart 2017 onder het nummer Maaseik_CAI_213807.

Arnaud Grispén

Wild boars in Meon Valley

In January 2023, an extremely rare Iron Age silver coin, issued by an unknown ruler of the Hampshire Belgae, was found near Droxford in the Meon Valley, Hants. It appears to be a new type, previously unpublished, with no other examples recorded by the Celtic Coin Index.

'I haven't seen a silver coin quite like this before from Britain,' says Elizabeth Cottam, co-author of *Ancient British Coins* (Chris Rudd 2010). 'What makes it unusual are the two wild boars back to back on the obverse, both with big eyes and enormous dorsal bristles. An identical pair of opposed boars – identical in every detail – can be seen on two bronze coins from the Somme Valley in northern France. This makes me wonder if the Meon Valley boars were copied from an imported Somme Valley coin or if they were engraved by the same die cutter, a migrant maybe from Caesar's Gallic War?'

The unique Meon Valley coin will be sold by Chris Rudd in Norwich on Sunday, 19th November 2023. It is expected to fetch £3000.

The unique Meon Valley coin will be sold by Chris Rudd in Norwich on Sunday, 19th November 2023. It is expected to fetch £3000.

Droxford Two Boars silver unit, c.50-30 BC, new type, no others known.

For more information email: liz@celticcoins.com.

Chris Rudd, PO Box 1500, Norwich NR10 5WS, England.

Een herdenkingsmunt van 2,5 euro voor de Belgische Festivals.

Die kunnen verzamelaars binnenkort bij hun collectie stoppen. De munt wordt geproduceerd door één van de muntpersen van de Herentalse Heylen Groep. Het is de op één na grootste holding in de wereld die munten slaat in verschillende fabrieken. Hier in Westerlo zijn dat vooral metalen jetons voor tal van toepassingen. Maar er worden ook officiële munten voor meer dan 60 landen en souvenirmunten gemaakt. En onder die laatste valt de festivalmunt die net is uitgebracht. Niet toevallig, want België is een echt festivalland, en onze regio bij uitstek met grote en kleinere festivals als Reggae Geel, De Antilliaanse Feesten, Na Fir Bolg.

België wordt alom geroemd om de bijzondere festivalcultuur, genoeg reden om hier een 2½ euro aan te wijden!

Messing, 10,50g, Ø 25,65mm, oplage 35.000 ex., ontwerper Iris Bruijns

Het festival walhalla van Europa

Waar een klein land groot in kan zijn! België heeft onbetwist de meeste (muziek)festivals per inwoner ter wereld. En het zijn ook niet de minste: de absolute wereldtop van artiesten komen graag naar België en trekken een breed en internationaal publiek aan. Ter vergelijking: in 1985 duurde de eerste editie van Pukkelpop één dag en mochten muzikkliefhebbers voor slechts 400 Belgische Frank genieten van allerlei muziekgenres. In 2023 duurt Pukkelpop maar liefst 4 dagen en komen de grootste artiesten om op te treden voor zo'n 80.000 bezoekers. Wellicht wat minder plezierig, maar naast het bezoekersaantal is ook de ticketprijs gestegen.

Een klinkende munt van 2½ euro in ‘toegankelijke’ coincard

Op de voorzijde hiervan rijst een hand op die het 'rock on' gebaar maakt, omgeven door concertspeakers, muzieknoten, een gitaar, een equalizer onderaan en de kaart van België op de achtergrond. Onder de gitaar: BELGIAN FESTIVAL CULTURE. Op de muntzijde staan de gebruikelijke grafische elementen zoals de waarde, het jaartal en de Europese landkaart afgebeeld. Een kleurrijke en vrolijke festivalgeïnspireerde verpakking zorgt voor de finishing touch. De coincard waarin de munt is gevat toont diverse festivalarmbandjes die doorgaans als toegangsbewijs voor festivals gelden en door velen verzameld worden. De achterkant toont kleurrijke festivalelementen.

Tijdens de afgelopen ONS-meeting van za 9 sept te Leiden lanceerde de Diestse Studiekring voor Numismatiek, in samenwerking met de Oriental Numismatic Society, de nieuwe publicatie:

Numismatic Studies nr. 5:

Festschrift in honour of Dr Ellen Raven

Dr Ellen Raven has pioneered the study of Gupta coinage and is recognized worldwide as an authority in this field. In addition to the foreword and her bibliography, the book contains 10 contributions from friends who express their appreciation for her life's work in this way.

• **Sanjeev Kumar,**

The Misunderstood Coinage of Chandragupta II of the Gupta dynasty – A rebuttal.

• **Pankaj Tandon,** *An analysis of the gold content in Gupta gold coins.*

• **Joe Cribb,** *The Heritage of Kushan designs on early Gupta and other south and central Asian coins.*

• **Amol N. Bankar,** *'Seal of Mahārāja Śrī Pravarasena from the Kālañjara fort.*

• **Prashant P. Kulkarni,** *Coins of Bennakata Bhojakata.*

• **Shailendra Bhandare,** *Rashtrakutas gold coinage: new discoveries and insights.*

• **Jan Peter Schouten,** *Hindi Gods on colonial coins.*

• **Patrick Pasmans & Jonathan Ouellet,** *Unusual Alexandrian lion coins from Babylon.*

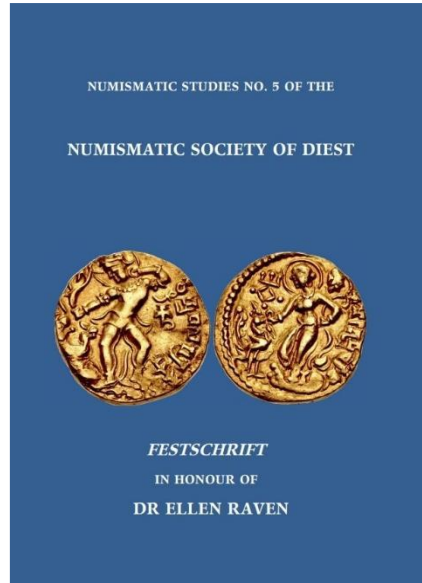
• **Rudy Dillen,** *Commagene: ... the would-be kings.*

• **Patrick Pasmans,** *Historical evolution from the silver and copper content in tetradrachms of the Characene kings in Mesene (Southern Iraq), struck in the period 288-355 SE (= 24/3 BCE – 44/5 CE).*

Het werk in A4-formaat, met harde kaft, bevat 168 pag. in kleur.

Kostprijs: leden ONS & Diest: 29€, niet-leden 39€.

info: patrick.pasmans@hotmail.com, European Secretary O.N.S.

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.
- elke bieder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhoogd, het lot wordt toegekend aan de hoogste bieder.
- het bod wordt verhoogd als volgt:

1–5 €: +25 cent

5–10 €: +50 cent

10–50 €: +1 euro

50–100 €: +2 euro

+100 €: +5 euro

- direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.
- de veilingkosten bedragen: 7.5 % voor de koper, 7.5 % voor verkoper.
- voor gouden munten is er geen opgeld
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes

nr	land	munt			kwal	mat	inzet
1	Rome	Julia Mamaea	sestertius VENUS FELIX	222-235	ZG/F	AE	1.00
2		Tetricus	antoninianus – HILARITAS	271-274	Pr	Bill.	10.00
3		Aurelianus	antoninianus – Restitur Orbis	274-275	ZF	Bill.	5.00
4		Valens	AE3, Securitas Reipublica	364-378	F	AE	1.00
5	Brabant	Filips II	1/10 ecu - Antwerpen	1572	ZG	Ag	10.00
6		Maria-Theresia	oord - Brussel	1778	ZF	Cu	1.00
7		Jozef II	dubbel oord - Brussel	1789	F	Cu	1.00
8		Filips V	oord - Namen	1710	ZF	Cu	1.00
9	Luik	Théod. de Bavière	plaquette (20 liards)	1751	F/ZF	Ag	5.00
10	België	Leopold I	2 1/2 francs – officiële herslag	1848	FDC	Ag	10.00
11		Leopold I	5 centimes	1850	ZG	Cu	1.00
12		Leopold I	5 francs	1865	ZF	Ag	15.00
13		Leopold II	2 francs	1867	ZG	Ag	5.00
14		Leopold II	module van 10 centimes	1880 FR	F	Cu	1.00
15		Leopold II	1 frank	1887 VL	F	Ag	5.00
16		Leopold II	50 centimes	1901 FR	ZF	Ag	1.00
17		Albert I	3x 1 franc	1912 FR	ZF	Ag	7.50
18		Leopold III	50 Fr. met driehoekje pos B.1940 VL/FR		ZF/pr	Ag	10.00
19		Albert II	5 frank medailleslag	1999 VL	FDC	CuNi	20.00
20	Belg. Congo	Albert I	1 frank	1926 VL	ZF	CuNi	1.00
21	Duitsland	Duitse Rijk	1 mark	1876 F	VF	Ag	3.00
22		Bondsrepubliek	5 mark Leibniz – atelier D	1966	Pr	Ag	10.00
23	Eiland Man	Elizabeth II	1 crown	1980	Pr	CuNi	3.00
24	Frankrijk	Republiek	5 cts Chambre de Commerce Lille	1853	ZF	Cu	5.00
25		Republiek	3 noodmunten	1921-1922	div	div	3.00
26	Gr- Brittannië	Georges IV	3 pence	1917	ZF+	Ag	2.00
27		Georges VI	half-crown	1942	Pr	Ag	4.00
28		Elizabeth II	5 pond, herdenkingsmunt	1997	FDC	CuNi	5.00
29	Guatemala	Republiek	1/4 real	1898	Pr	Ag	5.00
30	Hongarije	Republiek	5 forint, Lajos Kossuth	1947	Pr	Ag	5.00
31	India	Republiek	10 rupees	1970	Pr+	Ag	5.00
32	Italië	Republiek	5 centesimi	1926	FDC	Cu	1.00
33	Italië	Republiek	2 lire	1926	ZF	Ni	1.00

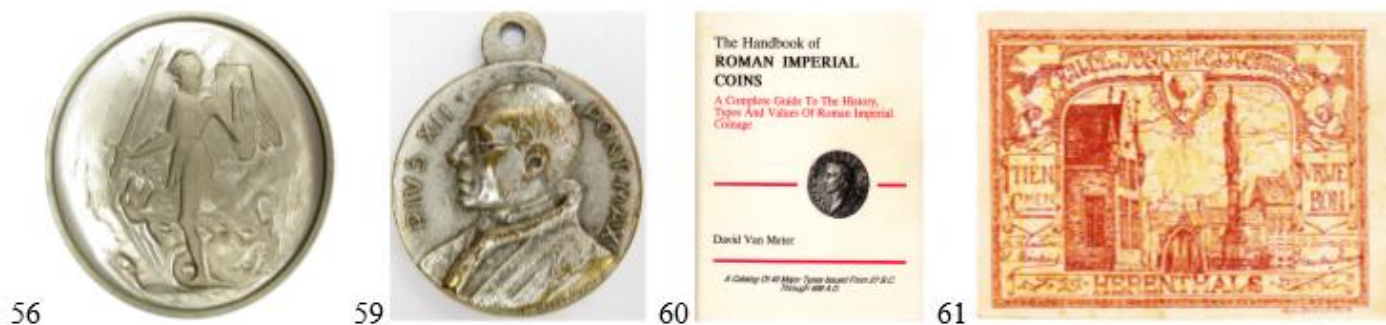

nr	item	beschrijving		kw	mat	inzet
34	Monaco	Rainier III 5 francs	1982	Pr	CuNi	1.00
35		Albert II 2 euro	2011	FDC	Bi	3.00
36	Nepal	Republiek 10 rupees (KM#1118)	1997	Pr	CuNi	1.00
37	Oostenrijk	Republiek 2 schilling	1928	Pr	Ag	8.00
38		Republiek 25 schilling	1961	Pr	Ag	8.00
39	Palau	Republiek 1 dollar	1994	FDC	CuNi	6.00
40	Rusland	Republiek 25 roebel Winterspelen Sotsji	2014	Pr	CuNi	1.00
41	Schotland	Charles II 1 merk (KM#102.1)	1669	F/ZF	Ag	90.00
42	loten	Israël: 13 munten		div	div	1.00
43		Oostenrijk: 11 munten		div	div	1.00
44		Sierra Leone: 3 munten	1996	FDC	Fe	3.00
45		USA: Republiek: 5 dimes	1976-19940	Pr	CuNi	1.00
46		10 munten Portugal & 12 munten Luxemburg		div	div	1.00
47		+ 1 kg wereldmunten		div	div	5.00
48	loten	+500gr. wereldmunten, met aardig wat wisselgeld		div	div	5.00

nr	item	beschrijving		kw	mat	inzet
49	penningen	Historiepenning 1575 - Vredesonderhandelingen te Breda		ZF	Cu	5.00
50		Historiepenning 1596 - Nieuwe Vredesonderhandelingen		F	Cu	5.00
51		Historiepenning 1594 - Bevrijding Coevorden		F	Cu	5.00
52		Franse jeton Rekenkamer 1555 - ref. Feuarent 1719		F	Cu	5.00
53		Nurembergse imitatie van Franse jeton Rekenkamer +-1575		F	Cu	5.00
54		gemeentepenning stad Hulst (Gentse Poort)	1980	Pr	AE	1.00
55		Exposition d'Anvers	1930	ZF	Cu	1.00
56		Les Numismates de Bruxelles	1992	Pr	CuNi	1.00
57		3 voetbalpenningen, uitgifte KBVB		Pr	AE	1.00
58		Pelicano, Pueris Cor Facultatum Pauperibus (40mm)	2015	Pr	CuNi	1.00
59		Pius XII Pont Max - Ricordo di Roma (18mm, draagoog)		ZF	CuNi	1.00
60	boek	Roman Imperial Coins - David Van Meter		TZ	papier	20.00
61	biljetten	Herentals noodbiljet 10 centiemen	1915	ZF	papier	1.00
62		België 100 francs	01-02-1943	ZF	papier	1.00
63	biljetten	België 20 francs	15-06-1964	FDC	papier	1.00

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet
64	biljetten	België	50 francs	16-05-1966	FDC	papier	1.00
65		Duitsland	2 noodbiljetten Bielefeld	1923	div	papier	1.00
66		Groot-Brittannië	1 pound – Britt. Armed Forces 3rd series		FDC	papier	1.00
67		Hongarije	1.000 korona	23-07-1923	F	papier	1.00
68		Irak	10.000 dinar	2002	Pr	papier	1.00
69		Libanon	1.000 livres	1990	ZF	papier	1.00
70		Noord-Korea	1 + 5 + 10 + 50 won	1978	FDC	papier	1.00
71		Rwanda	50 francs	31-01-1966	F/ZF	papier	1.00
72		Spanje	500 pesetas	22-07-1954	ZF	papier	1.00
73		Spanje	1.000 pesetas	19-11-1965	ZF+	papier	1.00
74		wereld	4 biljetten o.a. 2 dollar, 100 BEF,...		div	papier	1.00
75	biljetten	wereld	10 biljetten		F/ZF	papier	2.00

71

72

div = divers   **F** = fraai   **ZF** = zeer fraai   **Pr** = prachtig   **FDC** = fleur de coin   **UNC** = uncirculated
Ag = zilver   **AE** = brons-koper   **Fe** = ijzer   **Cu** = koper   **Ni** = nikkel   **Al** = aluminium   **Sn** = tin

Ambrogio Consonni

graag info, aub ...

Een vraag naar persoonlijke informatie over Ambrogio Consonni, gericht aan de Associazione Nazionale Incisori Italiani (Nationale Vereniging van Italiaanse Graveurs), werd niet beantwoord. Wie kan mij evt. een foto van deze kunstenaar, alsook gegevens over zijn biografie bezorgen. Hieronder, de beschrijving van een door hem ontworpen medaillon, ter nagedachtenis van een bezoek van paus Johannes-Paulus II in 1979 aan de Madonna van Częstochowa

met goud geplateerd brons, Ø 60 mm, 94 g, gladde niet opstaande rand, ontwerper: A. CONSONNI, verkoop in een presentverpakking.

vz: buste van Johannes-Paulus II naar links, rondom het doorlopend opschrift JOANNES PAVLVS II PONT. MAX., onderaan A. CONSONNI

kz: de 'geklede' en gekroonde OLVrouw van Częstochowa met nimbus, met op haar linkerarm Jezus met nimbus in vooranzicht, rondom het onderbroken opschrift MATER DEI CZESTOCHOWA.

Graag uw info sturen aan: joris.frederickx1@telenet.be, waarvoor dank.

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten,
bankbiljetten, munten en euromunten.

www.FILATIS2.com

gespecialiseerde website voor euromunten

Armando: 'Wist je dat het dollarteken zijn oorsprong heeft in Spanje?'
Chee schudde haar hoofd.

Armando: 'Het stamt uit de 17e eeuw, toen het gebruik van de Spaanse munteenheid heel verspreid was over het grondgebied dat vandaag de Verenigde Staten vormt. Eén van die muntstukken, de **ocho reales**, bekend als de Spaanse dollar, werd het eerste, wettige betaalmiddel in de Verenigde Staten. Dus, toen in 1792 de Amerikaanse dollar werd gecreëerd, was het ontwerp gebaseerd op de Spaanse dollar, met 'de 2 zuilen van Hercules', die je trouwens vandaag nog ziet in het schild van Spanje. De leuze '**Plus Ultra**' ('Altijd Verder') slingert als een S-vormige banier om de zuilen. Het geeft aan dat de Straat van Gibraltar, vanaf de tijd van Keizer Karel, de toegang was tot de Nieuwe Wereld. Die zuilen vormen de strepen in één van de beroemdste symbolen van de wereld: \$'

Met de Zuilen van Hercules worden traditioneel de grote rotsen bedoeld die aan weerszijden van de Straat van Gibraltar te vinden zijn, de zee-engte tussen de Middellandse Zee en de Atlantische Oceaan. De naam verwijst naar de [mythologische held Hercules](#). Deze zou na het voltooiën van een van zijn 12 beroemde werken de twee zuilen hebben opgericht.

Munten van de Parthische Koningen

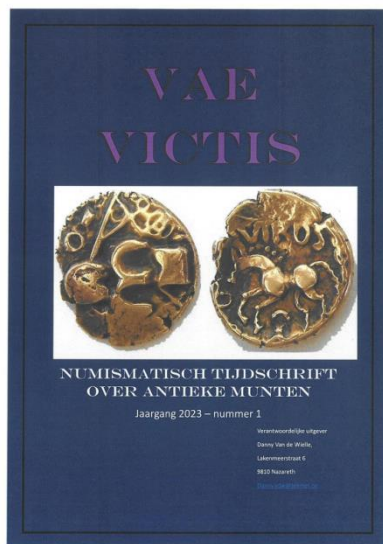
Typologie van Parthische munten:
instant identifier

Danny Van de Wielle 2023

Een eerste publicatie is een manier om Parthische munten gemakkelijk te identificeren, met een hoofdstuk over de Parthische geschiedenis, interessant ook voor niet-muntverzamelaars, 44 pag. in kleur met stevige kaft. Kostprijs: 15€ op BE74 2900 1474 2607, port gratis.

De tweede publicatie **VAE VICTIS** is een kwalitatief tijdschrift met de klassieke munten als onderwerp. Het eerste nummer zal 28 pagina's in kleur zijn, met stevige kaft, over de verzamelgebieden van Romeinen, Kelten en Parthen. De prijs zal afhangen van de oplage. Indien interesse, neem contact op met de auteur: danny.vdw@telenet.be

VAE VICTIS

NUMISMATISCH TIJDSCHRIFT OVER
ANTIEKE MUNTEN

Jaargang 2023 – nummer 1

- Inhoud:
- Munten van de Parthische koningen: typologie, identifier
  - Munten van de Belgae: Belgisch Gallië, de Nervii
  - Aurei, van Augustus tot Alexander Severus
  - Romeinse bodenvondsten in Temse
  - De Romeinse Republiek, eigen verzameling

Oude munten gevonden tijdens restauratie boerderij in Eindhoven

Tijdens de restauratie van een eeuwenoude boerderij in Eindhoven is een opmerkelijke vondst gedaan: een aardewerken pot gevuld met 317 zilveren munten. De gemeente Eindhoven meldt dat de oudste munt dateert uit 1680, terwijl de meest recente uit 1824 komt. Hoewel de financiële waarde van de munten door hun zware beschadigingen niet hoog is, heeft deze ontdekking een aanzienlijke historische waarde.

”De munten bieden een prachtig inblikje in ons verleden”, vertelt Erfgoedwethouder Maes van Lanschot. ”We zullen de munten gaan exposeren, zodat iedereen van dit erfgoed kan meegenieten.”

Het was ongeveer een jaar geleden toen Philo van Gasselt en Willem van den Hurk een boerderij uit 1584 kochten in Eindhoven, die al geruime tijd verlaten was. Het restauratieproces omvatte de isolatie van muren en vloeren, evenals het verwijderen van tegels die los op de zandvloer lagen. Tijdens het graven hoorde Van den Hurk ineens gekraak. Tot zijn verbazing had hij een oude aardewerken kruik gebroken en vervolgens trof hij de schat van 317 munten aan.

Groenblauwe munten

De meeste munten zijn inmiddels groen uitgeslagen, te wijten aan het feit dat zilveren munten vaak koper bevatten om ze te verstevigen. Na verloop van tijd oxideert het koper en krijgen de munten een groenblauwe kleur. Hoewel sommige munten ernstig beschadigd zijn, zijn er ook exemplaren waarvan de inscripties nog zichtbaar zijn. Onderzoek wijst erop dat de muntvondst voornamelijk bestaat uit ruiterschellingen, met ongeveer 217 ex, merendeel afkomstig uit Nijmegen. Ook werden provinciale guldens, 3 guldens uit West-Friesland, 10 schellingen uit Zeeland en halve zilveren dukaten aangetroffen in de pot. 'Er is een munt met de tekst *Lodewijk XIV*, met zijn hoofd erbij', aldus Van Gasselt.

Tentoongesteld

Hoewel deskundigen de vondst nog niet hebben kunnen onderzoeken op waarde en herkomst, hebben de bewoners van de boerderij de munten al verkocht aan de gemeente Eindhoven. Het exacte bedrag dat voor de munten is betaald, wordt niet vrijgegeven. De munten zullen in de toekomst tentoongesteld worden, zodat iedereen van dit historische erfgoed kan genieten, benadrukt wethouder Van Lanschot.

Redding erfgoedfortuin van ca. 30.000 matrijzen en stempels.

Erfenis van wijlen Ets. Fonson veilig gesteld

Medaille-atelier Fonson was ooit een bijzonder welvarende onderneming. Gesticht in 1827 door Jean-François Fonson, werden er duizenden kunstmedailles geslagen in brons, zilver en goud. Laatste telg van het familiebedrijf was Jules Fonson (1871-1937). Deze kunstvorm was destijds heel erg populair.

Het bedrijf veranderde door de vele succesrijke jaren meermaals van naam, eigenaars en beheerders. Er was een belangrijke overname door Antoine Fisch in 1974. De firma Fibru-Fisch, opgericht in 1853, ging meermaals over van vader op zoon: Joseph, Fernand, Pierre, waarbij iedere opvolger telkens weer voor vernieuwing zorgde.

In 1937 werd de onderneming ondergebracht in een nieuw gebouw van de hand van architect Antoine Pompe (1873-1980) in Anderlecht. Pierre's echtgenote, Marie-Louise Dupont, stond aan het roer toen de zaak in 1998 de boeken moest neerleggen. De concurrentie uit het Verre Oosten was moordend ... De Nederlandse ondernemer Robert Böschen hield het bedrijf nog enige tijd overeind onder de naam Fibru Europe met Brigitte Parmentier, nicht van Marie-Louise, als manager.

In 2021 werd de historische medailleperserij definitief gesloten. Binnen het beschermde gebouw bleef een ongeziene verzameling slagmateriaal en zware persen zielig wachten op het einde. Peter Jansen kwam overeen met de overlaters van Fibru-Europe, Robert Böschen en Brigitte Parmentier, dat het slagmateriaal veilig moest gesteld worden als patrimonium van België.

P. De Greef Medals nam de activa over van Fibru Europe, waaronder het historisch patrimonium van alle matrijzen. Het is de grote verdienste van Peter Jansen, directeur van P. De Greef Medals, om deze grote kunstschat van de ondergang te redden door de loodzware inventaris over te brengen naar een veilige havenloods in Antwerpen terwijl 200 europaletten werden overgebracht naar P. De Greef in Antwerpen. Peter zorgde ervoor dat een gedeelte van deze matrijzen naar het legermuseum in Brussel zullen verhuizen, en een ander gedeelte zal ondergebracht worden bij De Waalse overheid. Ze werden bereid gevonden een gedeelte hiervan als schenking te aanvaarden. Ieder stuk zal gereinigd,

geïventariseerd, gefotografeerd en gedigitaliseerd worden zodat het publiek toegang zal kunnen krijgen.

Alle andere matrijzen worden bewaard in de typotheek van P. De Greef Medals, en zullen verder gebruikt worden voor de klanten. De collectie Fonson en deze van Paul Fisch Ainé werden alzo volledig bewaard. Wekenlang werden alle stukken gerangschikt door Peter's medewerkers, vrienden en vrijwilligers. Alles werd keurig op paletten geladen die op 11 en 12 juli per vrachtwagen werden overgebracht naar Mons (Bergen) in Henegouwen. Nu overheid en publiek het belang van erfgoedzorg beginnen in te zien meen ik dat het exploit van Peter Jansen door eenieder met groot enthousiasme mag toegejuicht worden.

Bob Autrique - Stichting Geo Verbanck, www.geoverbanck.be

Ateliers Fibru Europ, Edmond Rostandstraat 59, Anderlecht

zo 1	EGMP Leuven- Bowling Anglo - Pleinstraat 53, Holsbeek EGMP ZW-Vlaa -'tKartouchke-Ingelmunsterstr 8, Izegem NK Edelweissje-St-Katarina - N Cleynaertsiaan 1, Hasselt Nationale Ruilbeurs Wase Ruilclub Puyenbeke Stadion - Watermolenstr. 104, St-Niklaas Veiling Promotie van de Medaille tot 31 oktober: www.medaille.be/veiling C.N. Groothertogdom Luxemburg Rue Th. Flammang, L 5618 Mondorf-les-bains	9-12.30u 8-12u 8-12u 9-16u 9-17u
di 3	CN Brussel-Bowlmaster - rue Aug. V. Zande 45, 1080 Br.	vanaf 18u
za 7	EGMP Dendermonde- 'tKlokske, Pijndersln 88, Denderm. NK Hasselt - CC Vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt CN Nijvel- Coll. St-Gertrude-Faubourg de Mons 1, Nijvel Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Veiling The coinhouse-auctions info@thecoinhouse-auctions.eu	12-16.30u 13-16u 14-17u 13-15.30u 8.30-12u 7 & 8 okt
zo 8	EGMP Herentals -St-Antonius, Kapucijnenstr 7, Herentals CN Val de Salm-Quartier de la Gare, rue dl Station, Vielsalm VV St-Truiden-Volkshuis Curieus- Breendonkstr. St-Truiden 40e Grande Bourse C.N. Val de Salm Kon. Atheneum - rue des Chasseurs Ardennais 1, Vielsalm	8-12u 9-12u 8-12u 9-13u
ma 9	EGMP Brugge - CM Kon. Astridln 2, St-Michiels-Brugge	vanaf 19u
wo 11	N.K. Brabant - Bar Le Duc - Korenbrugstr. 7, Den Bosch	19.45-22u
vr 13	C.N. Verviers - S-Coeurs, rue de la Moinerie, P-Rechain	18.30-21u
za 14	EGMP Antverpia- De Cluyse- Kerkhofblommenstr. 1 Merksem Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	12.30 - 16.30u 13-15.30u 8.30-12u
zo 15	EGMP ZW-Vlaand - CC Het Spoor - Eilandstr Harelbeke C.N. Luik - Collège St-Servais, 104 Rue St-Gilles, Luik	13-16u 8.30-12u

di 17	NK Limburg - Le Theatre Hotel - Vruithof 50, Maastricht	van 19.30u
za 21	Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	13-15.30u 8.30-12u
zo 22	EGMP Aalst - St-Jan Immerzeel - R. Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen - 'tHoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen CN La Louvière - Maison d Peuple - rue J. Wauters 63, 7110 Strépy Bracquegnies	9-12u 9-12u 8.30-12u
za 28	N.K. Gent-West- Centrum Reinaert - Reinaertstr. 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Achter Olmen- TI St-Jansberg-Weerterstwg 135, Maaseik	12.30-16u 8.30-12u 13-16u

VAN ECCELPOEL

Eten en drinken met smaak

Boodschappen doen bij Van Eccelpoel is zo veel meer dan een vinkje op de takenlijst!

Openingsuren

Maandag: gesloten
Dinsdag - vrijdag: 09u tot 18u
Zaterdag: 08u tot 18u
Zondag: 08u tot 12u30

www.vaneccelpoel.be

zondag 1   **Nationale Ruilbeurs - Kon. Wase Ruilclub**   9-16u
Puyenbeke Stadion 'Kantine' - Watermolenstraat 104, St-Niklaas
verabe@skynet.be   03-7773590

1-31 oktober   **Veiling Promotie van de Medaille**
medailles - penningen - jetons - eretekens
www.medaille.be   luc_dandamme@outlook.be

zondag 1   **Grande Bourse C.N. Luxembourg**   9-17u
Casino 2000 - Rue Th. Flammang, L-5618 Mondorf-les-bains
cerclenumislux@yahoo.com   marcovalenti.1958@gmail.com

za 7 & zo 8   **Munten- & biljettenveiling - The coinhouse-auctions**
info@thecoinhouse-auctions.eu   0468-327635

zondag 8   **40e Bourse Numismatique C.N. Val de Salm**   9-13u
Kon. Ath. 'Rencheux' - Rue des Chasseurs Ardennais 1, 6690 Vielsalm
georis.vincent@gmail.com   0497-414171

HJR Fine Arts sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28
1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

VEILING 156 · 15 & 16 SEPTEMBER 2023

VERZAMELING LUKSE MUNTEN

WIJ AANVAARDEN UW VERZAMELMUNTEN,
PENNINGEN EN ERETEKENS VOOR ONZE
VEILING VAN DECEMBER 2023

TERVURENLAAN 65
B-1040 BRUSSEL

TEL: +32-2-734.63.56
FAX: +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu